

Elinkeinministeri JYRI HÄKÄMIES

Uukuniemi-seuran 60-vuotisjuhla su 1.7.

Luonnos: Kalevi Suortti

(Huom! puhuttaessa muutokset mahdollisia.)

Arvoisat juhluvieraat

Hyvät naiset ja herrat

Uukuniemi-seura perustettiin 60 vuotta sitten. Suomessa valmistauduttiin tuolloin Helsingin Olympiakisoihin. Kisat avattiin 19. päivänä heinäkuuta vuonna 1952. Olympiakisoilla oli iso merkitys meille suomalaisille. Kansakunnan lähihistoria oli raskas. Sotavuosien jälkeen oli etsitty ja löydetty uusi koti yli 400 000 karjalaiselle, jotka joutuivat siirtymään luovutetulta alueelta Suomen puolelle. Lähes koko suomalainen teollisuus oli valjastettu huolehtimaan kohtuuden rajat ylittävistä sotakorvauksista. Kaikki suomalaiset naiset ja miehet olivat kiinni maan jälleenrakentamisessa.

Urheilullisesti kotikisat menivät hyvin. Olimme kuudenkymmenenyhdeksän kansakunnan joukossa sijalla kahdeksan. Mitaleita saavutettiin yhteensä kaksikymmentäkaksi, joista kuusi oli kultaista. Kultamitaleista yhden voitti melonnassa Uukuniemen naapuripitäjässä, Jaakkimassa, syntynyt Sylvi Saimo Hän toimi sittemmin myös kolme kautta kansanedustajana Keski-Suomen läänin vaalipiiristä.

Urheilsaavutuksiakin enemmän kisoilla oli kuitenkin symbolista merkitystä meille itsellemme. Jos Hannes Kolehmainen juoksi Suomen maailmankartalle Tukholman kisoissa vuonna 1912, kotikisat kirkastivat ratkaisevalla tavalla sinivalkoisen lippumme värejä ja olivat omiaan auttamaan meitä uuteen alkuun. Olivathan kisat koko kansan yhteinen voimannäyte.

Helsingin Olympiakisoja oli merkittäväällä panoksella rakentamassa myös yksi tänään juhlivan Uukuniemi-seuran perustajista, sosiaalineuvos Akseli Kaskela. Tämä suomalaisen urheilun suuri vaikuttaja oli nimittäin Olympiakisojen järjestelytoimikunnan varapuheenjohtaja. Myöhemmin Kaskela toimi pitkän ajan Suomen Valtakunnan Urheiluliiton, eli SVUL:n puheenjohtajana.

Haluan vielä ottaa esille kaksi uukuniemeläistä urheilusankaria, ampumahiihdon kaksinkertaisen maailmanmestarin ja kaksinkertaisen olympiamitalistin Juhani Suutarisen sekä moukarinheiton olympiavoittajan, edesmenneen Juha Tiaisen. Näin vahvaa kytkentää suomalaiseen urheiluhistoriaan voi esittää ani harva yli kolmestasadasta kunnastamme.

Hyvät kuulijat,

Presidentti Paasikivi tapasi vedota karttaan ja maantieteeseen arvioidessaan Suomen asemaa Euroopassa. Kartta auttaa meitä ymmärtämään myös karjalaisuutta ja karjalaisten historiaa, kohtaloakin. Karjalaiset ovat rajan kansa. Raja on yhdistänyt ja erottanut.

Henkiset siteet ovat kuitenkin kautta historian olleet kaikkinaisia rajaviivoja vahvempi tekijä, kun karjalaiset ovat asemoineet suhdettaan ympäristöön. Karjalaiset ovat olennainen osa suomalaisuutta. Yhtäältä ilman karjalaisuutta ja karjalaisia Suomi olisi henkisesti ja kulttuurisesti ratkaisevasti nykyistä köyhempi maa.

Vaikeinakin aikoina karjalaiset ovat katsoneet eteenpäin - historiaansa ja kotiseutuaan unohtamatta. Ehkä juuri nämä tekijät – vahva suhde omiin juuriin ja avoin suhtautuminen tulevaisuuteen – ovat ratkaisevasti auttaneet karjalaisia kulkemaan raskaiden aikojen yli.

Suomessa tarvitaan erityisesti juuri tällä hetkellä karjalaista elämänasennetta. Globaali finanssikriisi ja eräiden Euroopan maiden vakavaksi kehittynyt taloustilanne ovat iskeneet myös oman maamme vakaaseen kehitykseen. Samanaikaisesti perinteiset viennin veturit, metsäteollisuus ja IT-ala, ovat ajautuneet syvään rakennemuutokseen. Lyhyen aikavälin ennusteet saadaan helposti näkymään jopa synkiltä. Haasteelliselta tulevaisuus ainakin näyttää.

Karjalaiset eivät elä kvartaalitaloutta, eivätkä he jää taivastelemaan hetkittäistä lamaa tai juuri koettua tappiota. Heillä on voimia katsoa riittävän

pitkälle eteenpäin ja kyky sopeutua muuttuviin olosuhteisiin. He ovat henkisesti vahvoja ja erilaisia kulttuureja ymmärtävä heimo.

Tälle asenteelle ja näille ominaisuuksille on siis nyt olemassa iso tilaus täällä Suomessa. Meidän on etsittävä entisten tukijalkojen rinnalle ja tilalle uusia ratkaisuja, jotka varmistavat työllisyyden ja kasvun. Meillä ei ole aikaa jäädä odottelemaan, että joku ratkaisee ongelmat puolestamme. On kyettävä toimimaan itse. On ymmärrettävä, mitä muuttuva toimintaympäristö tarkoittaa ja mitä mahdollisuuksia se meille tarjoaa.

Avoimuus, osaaminen, kyky joustaa ja aktiivinen tarttuminen mahdollisuuksiin ovat selviytymistarinaamme avainasioita. Eivätkö nämä ole juuri niitä asioita, joista karjalaisuus tunnetaan?

Hyvät juhluvieraat,

Muutamia vuosia sitten jouduin otsikoihin toteamuksella Venäjä, Venäjä ja Venäjä. Puhuin silloin puolustusministerinä ja listasin Suomen ulko- ja turvallisuuspoliittisia haasteita. Venäjä on vahvasti esillä myös nykyisessä tehtävässäni elinkeinoministerinä. Suomella on paljon osaamista, jota Venäjällä tarvitaan. Venäjä on myös merkittävä kohdemaamme vientiteollisuudellemme. Toisaalta Venäjältä Suomeen suuntautuva matkailu on voimakkaasti kasvamassa. Edessä ei ole mitään merkkiä siitä, että tämä kasvu olisi hiipumassa.

Eriyksen merkityksen Venäjä saa kaakkoisessa Suomessa. Rajanylityspaikkojen määrä on lisääntynyt ja niiden kapasiteetti kasvaa jatkuvasti.

Olemme investoineet vahvasti satamiin, tiestöön sekä rautateihin. Selvityksen alla on myös Suomen ja Venäjän satamien välisen matkustajalaivaliikenteen lisäämisen mahdollisuudet. Vuosien ajan on myös puhuttu siitä, miten itäisen Suomenlahden isot, Venäjälle kuuluvat saaret saataisiin uudelleen matkailun käyttöön. Tämä tavoite tuntuu valitettavasti ainakin tällä hetkellä varsin kaukaiselta.

Myönteisenä asiana on sen sijaan todettava, että eri väylien varrella tarjolla olevien palvelujen määrä ja laatu kasvaa koko ajan. Kantani on, että Venäjä, venäläiset yritykset sekä venäläiset matkailijat muodostavat meille ison potentiaalin, jota ei pidä jättää käyttämättä.

Täällä Etelä-Karjalassa ei minun näitä asioita enemmälti tarvitse alleviivata. Te käytte jo nyt erinomaiseksi esimerkiksi siitä, miten asioita tulee hoitaa. Lappeenrannasta on kasvanut koko Suomen Venäjä-osaamisen keskus.

En myöskään liioittele, jos totean, että olette Venäjän asioiden osaamisellanne ehdotonta eurooppalaista kärkeä. Tästä hyvä esimerkki oli muutama viikko sitten Lappeenrannassa järjestetty EU-Venäjä -innovaatioseminaari.

Arvoisa juhlaväki,

Uukuniemi-seuran kaltaisilla perinneyhdistyksillä on poikkeuksellisen iso rooli identiteetin säilyttämisessä ja perinteiden vaalimisessa. Sukututkimus ja omien juurien etsiminen kiinnostaa yhä useampia. Onko niin, että tämän globalisoituvan maailman vastapainoksi halutaan erilaisia ankkureita menneisyyteen ja paikallisuuteen. Mistä esi-isäni ja sukuni ovat kotoisin? Minkälaisissa olosuhteissa he elivät? Mitä he ovat joutuneet kokemaan ja miksi minä olen tässä ja nyt?

Vastaukset tällaisiin kysymyksiin auttavat meitä tarkastelemaan ja arvioimaan laajemminkin ympäröivää yhteiskuntaa ja niitä kulttuureja, joiden kanssa nykyelämässä joudumme tekemisiin.

Juurien ja historian tunteminen tarjoaa meille myös henkistä turvallisuutta. On helpompi ottaa askeleita eteenpäin, kun tietää, mistä on tulossa.

Paikallisesta identiteetistä tulee väistämättä mieleen myös ajankohtainen kuntauudistus. Monet uudistuksen vastustajat ylläpitävät mantraa, jonka mukaan ihmiset menettävät paikallisen identiteettinsä, jos kuntia yhdistetään. Karjalaiset ovat erinomainen esimerkki siitä, että tällaiset väitteet eivät ole totta, vaan puhdasta pelottelua.

Ihmisellä on juuri se identiteetti. mihin hän itsensä haluaa sijoittaa, mistä kokee tulevansa ja missä juuret ovat. Vastaus ei ole riippuvainen kuntarajoista eikä hallinnollisista rakenteista. Identiteetti on henkistä laatua ja siksi kuntarajoja paljon isompi asia. Karjalaiset eivät menetä identiteettiään eivätkä kadota yhteyttä juuriinsa on heidän kotinsa missä päin maailmaa tahansa.

Koen itsessäni karjalaisuutta, vaikka en henkilökohtaisesti ole Karjalassa asunutkaan. Vanhempani ovat ja sitä kautta karjalaisuus on ollut osa minun elämäni. Olen syntyperäinen kotkalainen, mutta oikeasti juureni ovat Sunilassa. Sunila on pieni teollisuusyhteisö, joka nykyisin kuuluu Kotkan kaupunkiin, mutta oli minun syntyessäni osa Karhulan kauppala. Sitä ennen Sunila oli osa Kymin isoa kuntaa. Pidän edelleen tiiviisti yhteyttä lapsuuteni ja nuoruuteni aikaisiin ystäviin Sunilasta. Osallistun perinteikkään urheiluseuran Sunilan Sisun tapahtumiin aivan niin kuin silloin ennenkin, vajaa viisikymmentä vuotta sitten. Ympärillä' oleva kuntarakenne on muuttunut useampaankin kertaan ja taitaa muuttua vastakin.

Sunilalaisuus ei kuitenkaan minusta katoa. Juuri näin ymmärtäisin, että asiat koetaan myös Uukuniemi-seuran jäsenkunnan piirissä. Tämä yhteisö on vahva. Se kokoaa juuriltaan uukuniemiset, vanhat ja nuoremmat säännöllisin väliajoin yhteen. Yhdistyksen kautta perinteet, tavat ja tarinat välittyvät seuraaville sukupolville.

Ne myös dokumentoidaan yhteisille foorumeille, joita nykYTEknologian keinoin on helppo seurata.

Älkää jättäkö isoisien ja isoäitien hallussa olevaa hiljaista tietoa – kokemuksia ja tunnelmia - taltioimatta. Sen arvon ja merkityksen huomaa vasta sitten, kun sitä ei ole enää saatavilla.

Hyvät Uukuniemi-seuran jäsenet, juhluvieraat,

Toivotan teille mitä parasta kesää ja kiitän, että olen saanut osallistua juhlaanne.